

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความคาดหวังทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ : กรณีศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชากฎหมายการพาณิชย์ประจำปีการศึกษา 2/2554 โดยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชากฎหมายการพาณิชย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประจำปีการศึกษาที่ 2/2554 คือ นักศึกษาหลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่จัดการเรียนการสอนรายวิชากฎหมายการพาณิชย์ โดยมีจำนวน 3 ตอนเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ ห้อง A1, B1 และ C1 โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณอิงหลักของ Yamane' โดยใช้ความคลาดเคลื่อนการกำหนดตัวอย่างที่ระดับ ร้อยละ 5 ค่าความน่าเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ซึ่งมีนักศึกษาจำนวน 3 ห้องตอนเรียน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 127 คน จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบสัดส่วน (Quota Sampling) อยู่ที่ $127/1+127(0.05)^2$ เท่ากับ 96.39 จึงควรเก็บแบบสอบถามทั้งหมด 100 ชุดโดยมีรายละเอียดดังนี้

นักศึกษาตอนเรียน A1 จำนวน 45 คนสุ่มเก็บข้อมูลจำนวน 35 คน

นักศึกษาตอนเรียน B1 จำนวน 39 คนสุ่มเก็บข้อมูลจำนวน 31 คน

นักศึกษาตอนเรียน C1 จำนวน 43 คนสุ่มเก็บข้อมูลจำนวน 34 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ ห้อง A1, B1 และ C1 ที่เรียนวิชากฎหมายพาณิชย์ จำนวน 127 คน และตัวอย่างที่ได้เท่ากับ 100 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษา และสัมภาษณ์ ทั้งนี้ การสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องดังกล่าว โดยใช้แบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิดเชิงลึกเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์ จำนวน 8 คน และรวมถึงการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากนักศึกษา จำนวน 5 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ ห้อง A1, B1 และ C1 ที่เรียนวิชากฎหมายพาณิชย์

โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ใช้แบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิดเชิงลึกเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์ และรวมถึงการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากนักศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) ด้วยเช่นกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ : กรณีศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชากฎหมายการพาณิชย์ประจำปีการศึกษา 2/2554 ซึ่งการดำเนินการเก็บข้อมูลมีดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้แบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 100 คน และแบบสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 คน รวมถึงการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากนักศึกษา จำนวน 5 คน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ หนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ เว็บไซต์ และงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล (Survey research Instrument)

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมและความคาดหวังทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ : กรณีศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชากฎหมายการพาณิชย์ประจำปีการศึกษา 2/2554
2. ศึกษาตัวอย่างแบบสำรวจที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยร่วมกันพิจารณาระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยจากภายนอก
4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปทดสอบก่อนการลงภาคสนาม (Try out)
5. หาค่าคุณภาพทั้งฉบับและรายข้อ เพื่อให้ได้มาตรฐาน
6. ปรับปรุงให้เป็นแบบสำรวจฉบับสมบูรณ์

ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนการสอนวิชากฎหมาย ซึ่งเป็นแบบสอบถามของอาจารย์เอง โดยสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนวิชากฎหมาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมและความคาดหวังทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่ ด้านเนื้อหาวิชาการและการนำไปใช้ ด้านเอกสารตำรา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดและการประเมินผล จำนวน 25 ข้อ โดยแต่ละคำถามแบ่งระดับความคาดหวังและความเป็นจริง เป็น 4 ระดับ และได้กำหนดค่าของคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

ความหมายของคะแนนในช่องระดับความคาดหวัง ความหมายของคะแนนในช่องระดับความเป็นจริง

- 1 หมายถึง ไม่คาดหวังเลย / ไม่เคยทำ
- 2 หมายถึง คาดหวังเล็กน้อย / นาน ๆ ครั้ง
- 3 หมายถึง คาดหวังมาก / เคยทำบ่อยๆ
- 4 หมายถึง คาดหวังมากที่สุด / เคยทำประจำ

ระดับแปรผลการศึกษา มีเกณฑ์ในการแปรผล 4 ระดับดังนี้

- 1.00 - 1.75 อยู่ในระดับ น้อย
- 1.76 - 2.50 อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2.56 - 3.25 อยู่ในระดับ มาก
- 3.26 - 4.00 อยู่ในระดับ มากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการทดสอบ Content Validity จากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธี Face validity โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามคำจำกัดความ แนวคิด ทฤษฎีและวัตถุประสงค์ การวิจัยเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบเนื้อหาให้ตรงตามคำจำกัดความ และวัตถุประสงค์ของการวิจัยและได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.การทดสอบความเชื่อมั่น โดยหาค่า Reliability ในลักษณะของภาพรวมและรายข้อในแบบ Internal Consistency โดยผู้วิจัยนำข้อคำถาม ในส่วนที่ 2 ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา จำนวน 31 คน และนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach Alpha Coefficient พบว่าคะแนนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า .803

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สัมภาษณ์และสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาเบื้องต้น
2. เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในภาคสนาม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
  - 1) คณะผู้วิจัย ทำการศึกษาข้อมูล เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง
  - 2) คณะผู้วิจัย จัดทำแผนการดำเนินงานโดยการออกแบบเครื่องมือในการสำรวจข้อมูล พร้อมทั้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้พิจารณาประเด็นและเครื่องมือร่วมกันกับคณะผู้วิจัย
  - 3) ทดสอบเครื่องมือ (Pre-Test) เพื่อหาค่าความถูกต้อง (Validity) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม และปรับแก้จนได้เครื่องมือในการสำรวจที่สมบูรณ์ที่สุด
  - 4) คณะผู้วิจัย ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม
  - 5) คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมา พร้อมทั้งทำการ Double Check แบบสอบถามอีกครั้ง
3. สัมภาษณ์ระดับเจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่างบางส่วน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่เรียนมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนของการทำวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง มีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติพรรณนาได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ในทุกๆด้านของข้อมูล
2. สถิติอ้างอิงได้แก่ F-Test และการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ (Multiple Comparison) โดยวิธี SD โดยวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมและความคาดหวังทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ : กรณีศึกษานักศึกษาที่เรียนนิสิตกฎหมายการพาณิชย์ประจำปีการศึกษา 2/2554